

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالك اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۰۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور .

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی چاده سنده
رشید افندی خاتمه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر احاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

تذکره

آدره سی تبدیلینده ایریجه
غروش کوندورملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
و او قوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینگ
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

یاده کوندورلدیکی زمان نهیه
دائر اولدیفی بیلدرلسی
رجا اولنور

نو ايضاً حاتمزدن ا کلاشيلور که احکام شرعيه نك احکام سماويه ايله نسخی يهود و نصاری آره سنده معروف ایدی . حق بونلرک ايچنده کندی آرزولرله احکام الهيي نسخ ايدنلرده واردی .

او حالده اهل کتاب اهل اسلامه تجاوز ايدرك اسلامه برطاقم نقيصه لر اسناد ايدم چکريته کندی الليله کتب الهييه يابدقلى تحريفاتي خاطر لامليدرلر .

اهل کتابي مسلمانلرله نسخ مسئله نو حقهده مجادله يه سوق ايدن مسلمانلرک جهالتی و کتب مقدسه تسميه اولومان کتابلرک ماهيتی بيلمه ملریدر . مسلمانلر بونلری تبیع ایتمه ليدرلر .

الهييات فاکولته سي ناصل اولمايدير؟

تخالف فطرت و طبيعتك فردلر آره سنده حصوله کتيرديكي تلقی فرقلرني کلياً قالدیرمايه چالیشاق، طوغريدن طوغري يه مقتضای فطرت و طبيعت ايله مصارعه ايدم رک تبیحه ده مغلوب اولمق ديمک ايسه ده ، فردلر آره سنده ، سيالرينک تخالفلری نسبتنده مخالف اولان تلقیات فکريه يي ممکن مرتبه تقريبه چالیشماق ده ، اجتماعي براتحاددر . مخالف تلقیات فکريه يي يکديگرينه تقريبه ايدم چک وسائطدن بری ده ، شبهه سز توحيد تدريساتدر . فقط ، مقارنت فکريه يي تأسيس اوغورنده توحيد تدريسات واسطه سته مراجعت ايتمک ناصل بر ضرورت اجتماعيه ايسه ، بوضروتي هيئت اجتماعيه نك سائر احتیاجات ضروريه سييله تأليفه چالیشماق ده غير قابل اھمال بروظيفه اجتماعيه در . الهييات فاکولته سنده تدريس اولمق حق درسلك پروژہ سنی تنظيم ايدن مدرسين کرامك ، هيئت اجتماعيه نك منفعتی نامه ، توحيد تدريسات ضرورتندن بشقه بر ضرورت اجتماعيه حسن ايتدکلى ، پروژہ نك شکل تنظيمندن آکلاشمقده در . کوکل ايستردی که ، توحيد تدريسات لزومی ايله برابر ، احتیاجات دينيه مزك لطيفی لزومی ده حسن ايدلمش بولسون . احتیاجات دينيه يي ديني متحصصلر تطمين ايدم . ديني متحصصلر علوم دينيه يي تحصیل ايله يتيشه بيلير . علوم سائر کي علوم دينيه نك ده تالی و عالی قسملری وارد . علوم ناليه تحصیل ايدلمکجه ، علوم عاليه نك قابل تحصیل اولميه جني محتاج ايضاح بر مسئله دکدر . تالی و عالی تحصیلاتی ، مدت تحصیليه يي مختلف درجه لره آيرمق ايله ممکن اولور . تنظيم ايدیلان پروژہ ده ، علوم دينيه نك نه تالی ، نه ده عالی قسملرينه راست کلمه دک . راحت کله بيلدیکمز درسلر ، فايده دينيه ايله آنجق فرعی بر صورتده علاقه دار بولنان علملرک ناريجلريدر . علوم عاليه دن يالکمز تفسير و حديث درسلرينک قبول ايدلديکی کوريليورسده مبادئي حسابيه يي بيلمه ين بر طاليه ، جبر او قوتق نه درجه امکانش

دييورم که زنادن باشقه برسيدن طولاي زوجہ سنی بوشايان و باشقه برقادين آلان ارکک زانيدر و بومطافه يي الان ده زانيدر .

استاد (رحمة الله) بومثاللری ابراد ايتدکدن صوکره دييور که : حضرت عيسانک جوابندن بو حکمک برکره موسانک شريعتنده ، برکره ده عيسانک شريعتنده اولمق اوزره ايکی کره نسخ ايدلديکی ثابت اوليور .

بومناسبته ابراد اولونا جق مثاللردن بری ده شريعت موساده حيوانانندن الش چوغنک حرام اولماسيدر . بالآخره حضرت عيسى تورانک احکامی نسخ ايدرك بونلری حلال قيلمشدر .

ديگر بر مثالده جمعه ايرتسی کونی هر ايشک تعطيل اولونماسی و اوکونده چالیشانلرک قتل ايدلمه سيدر . سفر (عدد) ده ده نييلور که : « نجي اسرائيل چولده ايکن سبت کونی اودون طوبلايان برآمده راست ککشلر و بو آدمی باقاليوب موسی و هرونه کتيرمشلردی . بو آدمه نه بايلاجنی معلوم اولماديغندن زندانه ايتلمشیدی . رب ، موسايه دیدی که بو آدم محله خارچنده اولديرلسون و بوتون جماعت اونی طاشلاسين . بو امره امثالاً او آدم طاشلانهرق اولديرلدي . »

حضرت عيسايه معاصر اولان يهوديلر عيسانک سبت کونه حرمت ايتمه سي يوزندن اوکا اذيت ايدرلر و اونی اولديرمک ايستلردي . (يوحنا) انجيلک بشنجی بابنک آلتنجی آيتنده ده نييلور که :

« بويوزدن يهوديلر عيسايي قووديلر و اونی اولديرمک ايسته ديلر . چونکه بو ايشلری جمعه ايرتسی کونی يامشیدی . »

بو خصوصده اھالی جائز اولمايان دلائلدن بری ده ختان حکميدر . استاد (رحمة الله) ختانک شريعت ابراهيمده ابدی اولديغنی و بناء عليه بو حکمک اسماعيل واسحق اوغللرنده و موسانک شريعتنده باقي قالدیغنی بيان ايتمکده در . حضرت عيساده ختن ايدلمشدر . بوکونه قدر خريستيانلر مسيحک يوم ختانه مصادف کونده اينلر اجرا ايدرلر . مسيحک صوکه کونه قدر بو حکم پايدار اولمش و بونی آنجق حوارييلر کندی دورلرنده نسخ ايتمشلردر . (بولس) بو حکمک الفاسی خصوصنده اصرار ايدرك اختان ايدنلره مسيحک فائده سي طوقونمايه جفنی ادعا ايدم چک درجه ده ايلری يه کيتمشدر .

خريستيانلر ، شريعت موسويه نك ، اونک کي آلهی بر شريعت اولان شريعت عيسويه ايله نسخ اولونماسيله اکتفا ايتمه ديلر . بالذات حوارييلر ده ايتدکلى احکامی نسخ ايديليورلردی . نه کيم بونلر بر لريله استشاره دن صوکره تورانک بوتون احکام عمليه سنی نسخ ايتمشلر و حرام اولان شيلردن آنجق دردینک حرمتی ابقا ايتمشلردر . صنملره کسین قربان ، قان ، بوغولمش شيلر وزنا . ده صوکره خريستيان عزيزی بولس زنادن ماعدا ديگرلرينک هيسنی ده حلال قيلمشدر .

ایسه ، علوم دینیہ نك مبادیہ فی تحصیل ایتہین برطالہ ، تفسیر و حدیث او قوت مقدمہ ، عین درجہ دہ امکانہ زدر . آلك ایچون درك اولجہ الفا اولان الہیات شعبہ سنك طلبہ سنی علوم دینیہ نك تالی و حق علی قسملریلہ مجهز مدرسه طلبہ سنی تشکیل ایدیور ایدی . پروژہ نك ، مدت تحصیلیہ فی مختلف درجہ لرہ تفریق ایتہمہ سنی علوم دینیہ نك تالی و عالی قسملریلہ احتوا ایتہمہ سنك بر نتیجہ طبیعیہ سیدر . الہیات فا کولتہ سنہ قبول اولونق صلاحیتك ، لیسه لری اكمال ایدنلرہ حصر و تخصیص ایدلسی دہ طلبہ یتیشدیرمك بشقہ منبعلر بولنامہ سنك نتیجہ ضروریہ سیدر . پروژہ نك قبول ایتدیکی بواساسلرہ توفیق حرکت ایدلدیکی تقدیر دہ . احتیاجات دینیہ مزنی تطمین ایدمك دینی متخصصلر یتیشمہ میہ جکندہ قطعاً تردد ایتہمہ لی یز . اولدقہ اوزون بر مکتب حیاتی کچیرمک طلبہ فی الہیات فا کولتہ سنہ میل ایتدیرمک ایچون ، بو فا کولتہ یہ کرہ شمسك جاذبہ سندن دها قوتلی بر جاذبہ ویزمك ضرورتی واردر . هایدی بو جاذبہ فی ویرہ بیله جکمزنی فرض ایدلم ؛ لیسه لرك ، علوم دینیہ دن کافی درجہ دہ بہرہ دار اولمہ یز طلبہ سنی کندیسنه جذب ایدن فقط علوم دینیہ نك نہ تالی ، نده عالی قسملریلہ احتوا ایتہین الہیات فا کولتہ سنہ دینی متخصصلر دكل ، دینی مقلدلر بیله یتیشدیرمہ یز . جوامع ائمہ و خطبای احتیاجات دینیہ مزك تطمینہ کافی کله جك ایسه ، بونلرك فوقندہ ، مدرسہ لری ، واعظلر ، مفتیلر کی ارباب اختصاصہ احتیاجلر اولمایہ حق ایسه ، الہیات فا کولتہ سنك تاسیسی دہ حکمتسز ولزومسز اولور . اکر دینی متخصصلر دہ ، احتیاجات دینیہ نك حدودی داخلندہ ایسه ، پروژہ نك تدریسات حدودی احتیاجات دینیہ مزك حدودیہ توفیقاً توسیع ایتك مجبوریتی قارشوسندم یز . دینی متخصصلر یتیشدیرمك غایہ سنی غائب ایتہمك شرطیلہ ، تألیف افکار و حسیات نامہ ، ابتدائی تحصیللر دہ وحدت حصولہ کتیرمك مصلحت عامہ یہ موافق اولہ جفی اکر صحیح و سالم بر ملاحظہ ایسه ، بو ملاحظہ فی محور حرکت اتحاد ایتہلی یز . دینی متخصصلر یتیشدیرمك غایہ سنی غائب ایتہمك ایچون ، الہیات فا کولتہ سنہ اصغری اولہرق درت درجہ تحصیل وجودہ کتیرمك قطعی بر احتیاج واردر . بو درجہ لرك درس پروژہ لری تنظیم ایتك اوزرہ افراط و تفریطدن آزادہ حسیات ایله متحسس ذاتلردن بر قومیسون تشکیل اولونمالی بو قومیسون موجود درجہ لرك سنہ تدریسیہ لری ایله متناسب بر درس پروژہ سنی ترتیب و احضار ایتہلی در . مدرسہ لردہ ، شمدی یہ قادر واسع مقیاسدہ تدریس ایدلمکدہ بولان دین و دنیا علملریلہ تالی و عالی قسملرندہ ، اہملریلہ مہملریلہ تقدیم و ترجیح ایتك صورتیلہ تعدیلات وجودہ کتیرمك قومیسونك جملہ مساعدیسندن بری اولمالی در . الہیات فا کولتہ سنك سلیمانہ مدرسہ سنہ معادل درجہ تحصیلہ سنی ، دینی متخصصلر یتیشدیرمك وظیفہ علمیہ سنی ایفا ایتہلی و سسار درجہ لردہ اختصاص

دینی درجہ سنك لیسه لری حالندہ بولونمالی در . بو علوم دینیہ لیسه لری ہم جامعہ لریمزہ ائمہ و خطبا یتیشدیرر ، ہم دہ اختصاص دینی درجہ سنہ قابل خطاب طلبہ احضار ایدر . موجود مکاتب لیسه لری اختصاص دینی درجہ سنہ قبول اولتہ حق شرائطی حائز طلبہ یتیشدیرمہ یز . طلبہ سنی مکاتب لیسه لردن آلان وقید و قبول ایچون ، لیسه لركا کالی شرط قیلان بر پروژہ ، الہیات فا کولتہ سنی علوم دینیہ عنقاسی حالہ کتیرر . الہیات فا کولتہ سنك تدریسات پروژہ سنی علوم دینیہ نك تالی و عالی قسملریلہ حاوی بولماز ایسه و بو علملرك تدریسلریلہ کافی مختلف درجات تحصیلیہ فی احتوا ایتز ایسه ، شرائط لازمیہ فی غیر حائز لیسه طلبہ سنك ، او فا کولتہ دہ دین متخصصی ، دین متفکری اولہرق یتیشمہ سنہ اك خیال برست کیمسہ لر بیله احتمال ویرہ یز . پروژہ سنہ ، علوم دینیہ نك تالی و عالی قسملری داخل بولان ، فقط مدت تحصیلیہ سنی بو علملرك تدریسلریلہ کافی کله جك درجات مختلفہ یہ آریلان بر فا کولتہ دہ ، کندیسنه رغبت ایدمك لیسه مآذونی بولاماز . اقبال و استقبال هاسنك نظر التفانہ دها زیادہ مظهر و حیاتك آرزولریلہ تطمینہ دها مساعد فا کولتہ لر بولدیغندن خبردار اولمایارق ولیسنہ تحصیللرندہ کچیردیکی اوزون سنہ لرك بر مثالی دہ الہیات فا کولتہ سنك درجات مختلفہ سنہ کچیرمك مجبوریتندہ قالہ جفی دوشونمہ یز لیسه مآذونلری بولتہ حق ایسه ، مختلف درجہ لی الہیات فا کولتہ سنك طلبہ بولتہ جفندہ احتمال ویریلہ بیلیر . یزی ، ہم علوم دینیہ متخصصلری یتیشدیرمك امنیہ سنہ ، ہم ادمہ ابتدائی تحصیللرندہ وحدت حصولہ کتیرمك غایہ سنہ ایصال ایدمك یکانہ چیقار سوقاق شوطلر حرکت اولسہ کر کدر شمدی یہ قادر ، تحصیل ابتدائی دورہ سنی مکتبلردہ و تحصیل رشدی دورہ سنی دہ مدرسہ لرك احضاری قسملرندہ کچیرمک طلبہ ، فیابعد تحصیل رشدی دورہ سنی دہ مکتبلردہ کچیرمك مجبورطوتولمالی و بوایکی دورہ تحصیلہ فی مکتبلردہ کچیرمک طلبہ ی دہ الہیات فا کولتہ سنك دورہ اولاسنہ قبول اولونق صلاحیتی و لملی در . دینی و دنیوی غایہ لر مزدن هیچ بری غائب ایتکسزین ، تربیہ فکریہ دہ وحدت حصولہ کتیرمك دها سالم بر شکل توحید بولتہ بیلمہ سنی يك شایان نمی در . ابتدائی ورشدی دورہ تحصیللرینك حصولہ کتیرمك جکی وحدت ، مطلوب درجہ دہ حائز رصانت اولمایہ بیلیر ؛ فقط ، بنای وحدتک عمل طاشی بو صورتلہ آتیلدقدن صوکرہ ، اونی ، مطلوب درجہ دہ ترصین ایدمك بشقہ چارہ لر بولاق يك ممکندر : علوم دینیہ مؤسساتندہ علوم دنیویہ تدریساتنہ و علوم دنیویہ مؤسساتندہ علوم دینیہ تدریساتنہ ایکتنہ و یا اوچنہی درجہ لردہ برریموقع ویرمك وحدت تربیہ بناسنی مطلوب درجہ دہ ترصین ایدمکدہ بیلیر ظنندہ یز . هر حالہ ، توحید تدریسات مسئلہ سنی مصلحت عامہ یہ موافق بر طرز دہ تطبیق ایتك متفکرلر مزك يك دینی و يك وطنی بر وظیفہ لری اولدیغنه قانع بولونیورم . یحیی عقیف